

настаняване на бежанците. Разположението им в днешния добрички регион ни се обяснява със споразуменията около Крайовската спогодба - 1840 г.: „Те тъй съ ги напращали нь времиту, че тез села същити пак да си кумшулуват.“²²

Паметта за рода върви естествено свързана с паметта за родния край. Изрично ни беше посочено, че докато още са живели котленци в с. Йовково, те били от хората, които "знаят много за Стара България" /територията на юг от Дунав- б.а.М.К./ ,докато днес селото е с татарско население, което изключва възможността за подобна съхранена информация. Селата Амамджий и Касапкьой /СД/ били близо - на 11- 12 км едно от друго; във второто от тях живеел родът Карастанчови- "те били преселници от Котленско".²³

Очевидно и в споменатите селища от Северна Добруджа са битували пространствените топоси - "Стара България", отвъд "Вашите балкани", "от Тракия" и др., като отправни понятия, посочващи мястото, откъдето някога са тръгнали дедите на заселилите се там родове. Натъкнахме се дори на някои запазени фрагментарни спомени: името на махалата, например "Гюр чешма" в Сливен; относно точното място на брега на Бяло море, където е минало детството на хората от друг род; раздялата с немощните родители и близки, неспособни да тръгнат с кертваните на път; мелодията и текста на песента "Бимбаши оди из Сливян,/ из сливнянските улици..." При това малкото, което се знае, /често пъти по убедителни причини/ се възвеличава до степен, далеч от вероятната: според член от рода Сивкови, тяхната прабаба в Сливен най- напред е била женена за самия Хаджи Димитър, дори се твърди- "той бил най- силният войвода, целият бил с пищови и ножове", друг път се посочва родството със самия Васил Левски и т.н.²⁴

През цялото време на теренната ни работа у нас се затвърди убеждението, че за „разкодирането" на съхранения богат и осезателно характерен диалект от сливенско, елховско, ямболско и др., би могъл да помогне съответният специалист- чрез методите на диалектологията, езикознанието и пр., да се допълни и доизясни значима част от проблема "преселението" или "преселенията" през XVIII - XIX в.

Започналото теренно обхождане в Североизточна България е част от замислено по- мащабно проучване на проблемите за емиграция, вътрешни миграции и други сходни процеси, свързани със значими събития от доосвобожденската ни история. Събраното до тук ни провокира, а наученото в селищата на място ни дава достатъчно интересна информация, за да продължим в следващите години